

EL LLENGUATGE

Un en recordeu?

El verb *recordar*, com és ben sabut, admet dos tractaments sintàctics diferents: com a verb transitiu, cas en què, per tant, demana un complement d'objecte directe, i com a verb pronominal, és a dir, usat amb el reforç d'un pronom feble, cas en què exigeix un complement d'objecte introduït per la preposició *de*. Diem, així, *Recordo aquells dies felïços que no tornaran però No m'he recordat d'apagar el llum*. Els diccionaris defineixen, és clar, els diversos significats amb què es pot usar aquest verb en cada un d'aquests dos casos, encara que cal convenir que no sempre hi ha una diferència ben determinada, volem dir que en certes circumstàncies potser podríem recórrer indistintament a *recordar* i *recordar-se de*. Si que és ben clar, però, que en tots els casos, tal com podem veure al Diccionari Fabra i al de la Gran Enciclopèdia, el verb *recordar* exigeix un complement d'objecte: el que indica la cosa recordada o la cosa de què hom es recorda.

Tanmateix, encara que els diccionaris no en diguin res, cal mirar-s'hi una mica abans de rebutjar decididament l'ús absolut d'un verb transitiu, perquè sempre poden sorgir casos especials en què aquest ús sembli justificat. Així, per la nostra banda, no gosaríem rebutjar pas frases com *Es passa el dia recordant* o *Recordar el fa viure*. (És, en canvi, evident que aquestes frases no són possibles amb *recordar-se*). Però no té certament res a veure amb aquest possible ús absolut del *recordar* el que avui fan molts d'aquest verb, nu o desproveït de tot complement d'objecte, simplement per omissió, car es tracta de casos en què hom es refereix al fet de recordar tal o tal cosa que ha estat clarament esmentada abans. Així, després d'haver explicat un determinat esdeveniment pretèrit, hom ens pregunta «Recordeu?», amb aquesta frase constituïda per la sola forma verbal, com si hi donessim un sentit absolut, però és ben clar que allò que ens pregunten és *Us recordeu del fet de què us hem parlat?* Però com que per a alguna cosa existeixen les partícules anomenades pronoms, que tenen com a funció principal substituir les designacions, especialment nominals, esmentades abans, podem dir més simplement *Us en recordeu?* Reduir aquesta frase a «Recordeu?», així com, per exemple, reduir *No me'n recordo* a «No recordo» és contribuir al procés d'empobriement de la nostra sintaxi.

Albert Jané